

epileptóz môžu slúžiť ako podnety na diskusie medzi neurológmi a psychiatrami a na hľadanie prostriedkov, ktoré by zblížili tieto, v minulosti spojené medicínske odbory.

Doc. MUDr. Eduard Kolibáš, CSc.

Viewegh J.: **Sebevražda a literatura**

Psychologický ústav AV ČR, nakladatelství Tomáše Janečka, Brno 1996,
282 stran.

Kniha zpracovává téma u nás dosud opomíjené. Nejdříve se zabývá sebevraždou z historického hlediska, objasňuje základní pojmy, např. bilanční sebevraždu, charakterizuje přístup sociologický, medicínský a psychologický, který je v centru autora zájmu, přičemž autor vidí suicidium jako komplexní problém, jehož pochopení by mohl jakýkoliv redukcionismus jen ztížit. Hluběji pak analyzuje význam hodnotového postoje, motivace a prožitku, a srovnává aktualistické a vývojové pojetí sebevraždy. Pokud jde o "sebevraždu a literaturu", vysvětluje metody zkoumání (díla, dopisy, deníky...) a jejich možné přínosy. Literární práce a dílo může sebevražedné sklony zbrzdit, ale může též přispět k rozvoji suicidální filozofie. Kriticky se autor zabývá přínosem S. Freuda a psychoanalýzy k tématu. Je též citován výrok A. Gida: "Lidé, které zabila literatura, nosili smrt v sobě." Autor považuje sondu do nitra sebevraždou postižených tvůrců za užitečný příspěvek k jiným objektivnějším přístupům k problému. Snaží se to doložit ve statích, věnovaných Ladislavu Klímovi (který jako jediný z uváděných suicidiem neskončil, ač se na ni po léta připravoval), Stephanu Zweigovi, Jochenu Klepperovi, Jacku Londonovi a poetům Cesara Pavese a Sylvie Plathové. V jejich osudech se prolínají frustrace citových vztahů od mládí s povahovou hypersenzitivitou a nevyvážeností a někdy i drtivý tlak společensko-historických událostí. Kniha končí křesťanským osobním vyznáním autora a apelem chápat ohrožené a pomáhat jim, jak je to jen možné. Četba díla by mohla poněkud přeladit rutinovaného psychiatrického profesionála na citlivější frekvenci z pomezí medicíny, psychologie a kultury.

Prof. MUDr. Milan Bouchal, CSc.

Volavka J.: **The Neurobiology of Violence**

American Psychiatric Press, Washington D. C., 1995, 397 stran.

V úvodu této knihy profesor Volavka popisuje, jak vznikl jeho zájem o fenomén násilí v nacistickém vězení, kde byl vězněn, když mu bylo 10 let. Od 80tých let se zabývá různými aspekty vzniku, epidemiologie, klinického obrazu i farmakoterapie násilí. Jeho kniha představuje jedinečný soubor současných poznatků vědecké lite-